

ETA es renta la cara

Catalunya i Galícia són els territoris de l'estat espanyol on se centra la campanya iniciada per HB i l'organització juvenil Jarrai per a captar nous suports i trencar l'aïllament de l'organització armada després de l'ofensiva en contra que manté el Ministeri de l'Interior.

Ferran B. Pérez

Els papers que tenia a les mans *Josu Ternera* quan va ser detingut assenyalen que ETA es troba davant d'un gran problema d'aïllament en l'estat espanyol i a escala internacional.

En un d'aquests documents, als quals ha tingut accés EL TEMPS, es revela com l'organització basca vol recuperar la iniciativa a escala internacional, tot donant prioritat als seus contactes amb grups comunistes prosoviètics, tot i que ha encarregat a HB i Jarrai (l'organització juvenil) que mantinguen relacions àmplies amb tota mena de grups per a trencar l'aïllament. En qualsevol dels casos, la direcció d'ETA deixa molt clar que l'estratègia en aquest camp «està marcada per les directrius de la K, ja que les relacions internacionals no es deleguen». La K fa referència, en els papers interns dels grups abertzales, a ETA.

Aquesta obertura que tracten de dur endavant els membres d'ETA s'estén a grups eurocomunistes i socialdemòcrates, tot i que reconeixen que l'ofensiva del govern espanyol ha tallat aquesta possibilitat. Així mateix, volen obrir-se a organitzacions armades d'Amèrica del sud amb les quals no han mantingut cap contacte fins ara.

Prioritat comunista

Les relacions internacionals de l'organització ETA van ser el producte del desembarcament ideològic del marxisme en la primera ETA, impregnada del nacionalisme i de catolicisme i sense gaires referents ideològics clars. Amb l'arribada del marxisme (primer a ETAp, a través d'Eugenio Etxeveste, actual dirigent dels *milis*) i després pràcticament a tot l'anomenat moviment basc d'alliberament nacional, hi aparegueren termes com ara «internacionalisme proletari» i conceptes com la definició de la lluita per la independència com a lluita per l'alliberament de la classe treballadora basca.

D'aquest canvi ideològic es va deduir una determinada orientació de les re-

ETA buscà l'amistat dels partits comunistes de tot el món, inclòs el PCUS, que sempre va donar suport a HB.

lacions internacionals d'ETA. D'una banda es van buscar aliances amb altres organitzacions armades de tot el món, entre altres raons per a adquirir conjuntament armes i per a aconseguir camps d'entrenament segurs, per exemple a l'Orient Mitjà. D'altra banda, ETA buscà l'amistat dels partits comunistes de tot el món, inclòs el PCUS, que sempre va donar suport a HB fins a dates molt recents. Mai no s'ha pogut provar un suport des de la URSS a les accions d'ETA, però sí un sofisticat sistema de finançament indirecte a través d'una empresa de refugiats a França la comptabilitat de la qual es va descobrir pels papers trobats a la cooperativa Sokoa.

D'aquests documents es dedueix que antics aliats, com ara l'IRA i el Sinn Féin irlandès han refredat les seues relacions amb HB, com també alguns grups palestins amb els quals l'organització basca havia mantingut unes relacions ben estretes. Ni tan sols el Front Popular per a l'Alliberament de Palestina, l'organització radical que encapçala el doctor Habash, manté actualment les fluides relacions que an-

teriorment havia sostingut amb ETA, a la qual fins i tot arribà a entrenar.

Consciència d'aïllament

L'aïllament d'ETA i la necessitat que l'organització armada tenia de la treva és una de les principals conclusions que s'han obtingut de l'anàlisi de la documentació que posseïen els dirigents d'ETA José Antonio Urrutikoetxea, *Josu Ternera* i Elena Berloqui Reza, *Maestra*.

Quan aquests caps d'ETA van ser detinguts acabaven de mantenir una reunió, com ja és sabut, amb l'eurodiputat d'Herri Batasuna, Txema Montero. En aquest encontre, a més d'anàlitzar algunes denúncies de les bases d'Herri Batasuna contra Montero, al qual acusen d'estar beneficiant-se massa de la defensa dels presos i refugiats, ETA va rebre de HB alguns informes entre els quals hi havia el dels contactes mantinguts per la coalició abertzale amb diferents grups d'extrema esquerra a fi d'aconseguir el seu suport per a la candidatura al Parlament d'Estrasburg. També n'hi havia un altre que parlava de les dificultats d'ETA-HB quant al manteniment de les antigues relacions internacionals.

Cap a Espanya

L'aïllament, però, no afecta només les relacions internacionals d'ETA. En els documents citats més amunt, l'organització armada afirma que és conscient de «l'escàs suport que podem obtenir de l'estat espanyol». Aquest escàs suport ha dut ETA a encarregar a HB que organitze una campanya adreçada

Hivern

NOVETATS en LLIBRES

<p>edicions 62 s/a</p> <p>TRÍPTICS Maria-Antònia Oliver El Balanci, 215. 192 pàgs. Unes narracions de gran força expressiva contades per una de les veus més interessants de la literatura catalana contemporània.</p>	<p>Editorial Laia</p> <p>L'AMO Guillem Viladot En l'ambient tancat d'una família benestant de poble, el pare era senzillament l'amo.</p>
<p>Edicions BROMERA</p> <p>EL SUPERVIVENT Barry Faville Col·lecció Espurna, 2. Aventures, amor i suspens en un futur post-nuclear.</p>	<p>EDITORIAL EMPÚRIES</p> <p>OBERTURA CATALANA Miquel Martí i Pol Col·lecció Tros de paper, 29. ¿Memòries novel·lades o novel·la <i>memoriada</i>? L'obra més sincerament humana i més íntimament personal del poeta de Roda de Ter.</p>
<p>GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.</p> <p>PHOTOMATON&VOX / FLASH / EL CAP ENTRE LES MANS Herberito Helder Gregal poesia, 18. Traduït del portuguès per Vimala Devi</p>	<p>La Galera LA GALERA, S. A., EDITORIAL</p> <p>LA CORONA SENSE FULLES Gianni Padoan Col·lecció Cronos, 21 Una reconstrucció novel·lada dels Jocs Olímpics de la Grècia antiga.</p>
<p>EDITORIAL TRES I QUATRE</p> <p>DESFICI Isabel Olesti Premi de Narrativa «Andròmina» 1988. Indicada contra l'insomni, contra els forúncols, contra la peresa, contra el singlot, contra les ganes de treballar, contra la caspa, contra la diftèria i... contra el desfici.</p>	<p>curial</p> <p>NOVEL·LES VIGATANES Martí Genis i Aguilar. Biblioteca Popular Curial, 15. Tres novel·les curtes (<i>L'Espalmada</i>, <i>Dos albats de mitja pompa</i>, i <i>La llum blava</i>) emmarcades en el món rural de la Plana de Vic, uns personatges desvalguts i desposseïts. Una visió no gens idealitzada d'aquest món.</p>
<p>Edicions Proa</p> <p>EL DIA DEL JUDICI Salvatore Satta Trad. de Carme Arenas Il·lustració de Gerard Rosés A tot vent, 266. 232 pàgs. 1.500 ptes.</p>	<p>DIBUIXOS I NARRACIONS J. Peris Aragó La producció narrativa del gran pintor i cartellista valencià, editada per primera vegada.</p>

a mesurar aquest suport i, posteriorment, que organitze comitès de solidaritat amb Euskadi on aquest suport pugui ser canalitzat. Els dirigents d'ETA han previst que la pròxima campanya per a les eleccions al Parlament Europeu són una bona ocasió perquè HB mesure aquest suport i prepare la solidaritat.

Dos són els punts sobre els quals ETA vol incidir especialment en el camí per buscar solidaritats, segons es desprèn dels documents incautats al dirigent de l'organització, *Josu Ternera*. D'una banda, Catalunya, on l'anterior campanya de HB al Parlament Europeu fou seguida d'una campanya d'atemptats que tingué el punt més terrible en la massacre d'Hipercor, el pitjor atemptat realitzat per ETA fins a aquest moment. HB ha informat a ETA que, des de sectors independentistes de Catalunya, s'exigeix una catalanització de la candidatura per al Parlament d'Estrasburg i ha proposat que s'hi incorpore Carles Castellanos i els condemnats pel cas Bultó.

D'altra banda, Galícia, on HB vol aconseguir el suport del Partit Comunista d'Alliberament Nacional, escissió radical del nacionalisme gallec que alguns consideren que està al darrere de les accions de l'Exercito Guerrilleiro, el nou grup armat de Galícia.

ETA, però, no oblida altres punts de l'estat espanyol, on ha buscat el suport dels grups pro-soviètics que no han seguit Ignacio Gallego en la seua tornada al PCE, de l'extrema esquerra representada pel LCM i MC, i d'altres més difícils de definir com ara Izquierda Castrena Unida, de Castro Urdiales o el Bloque Asambleario de Torrelavega a la comunitat autònoma uniprovincial de Cantàbria.

La direcció d'ETA, finalment, ha estat informada dels contactes amb el nacionalisme canari més radical, estimulat des de fa algunes setmanes pel conflicte entre el govern autonòmic, que presideix el CDS i el govern central a causa de l'aplicació d'algunes normes aranzelàries comunitàries.

En qualsevol dels casos, els contactes que han establert arreu de l'estat espanyol els enviats de HB no han obtingut els resultats que buscaven, segons s'afirma en el mateix informe que s'ha fet arribar a ETA, i això fa pensar que la treva decretada unilateralment és una arma fonamental perquè HB pugui realitzar la seua campanya al Parlament d'Estrasburg sense por al fet que un atemptat augmente el rebuig a les posicions que defensa en grups amb els quals manté una certa afinitat. □